

Ατελέσφορη νοοτροπία

Της ΘΕΟΔΟΤΑΣ ΝΑΝΤΣΟΥ

Σε άρθρο του στην εφημερίδα «Το Βήμα» ο καθηγητής του ΑΠΘ κ. Ι. Μυλόπουλος ισχυρίζεται ότι η εκτροπή του Αχελώου, το μεγαλύτερο και πλέον περίπλοκο ίσως τεχνικό έργο που σχεδιάστηκε στη σύγχρονη Ελλάδα, δεν αποσκοπεί στην άρδευση της Θεσσαλίας ούτε στην παραγωγή ενέργειας, αλλά στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος! Υπό τη διπλή ιδιότητά του και ως μέλος της Πανθεσσαλικής Συντονιστικής Επιτροπής, εκθέτει το ενδιαφέρον σκεπτικό ότι τα τεχνικά έργα συλλογής και εκτροπής υδάτινου όγκου 600 εκατ. κυβικών μέτρων από τη Νότια Πίνδο στη Θεσσαλία όχι μόνο δεν θα επιφέρουν επιπτώσεις στα ευαίσθητα οικοσυστήματα της περιοχής, αλλά αντιθέτως αποτελούν τη μοναδική λύση για την οικολογική αναβάθμιση του περιβαλλοντικά ρημαγμένου Θεσσαλικού κάμπου, την αναχαίτιση της ερήμωσης της ελληνικής υπαίθρου και την κοινωνική συνοχή. Επιπλέον ο κ. Μυλόπουλος υποστηρίζει ότι εκ των πραγμάτων έχει εκλείψει το «κόκκινο πανί» της επιχειρηματολογίας των περιβαλλοντικών οργανώσεων, δηλαδή η άρδευση των εντατικά καλλιεργούμενων εκτάσεων βάμβακος, καθώς το προϊόν αυτό ήδη υποβαθμίζεται στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ.

Εσκεμμένα όμως ή ακούσια ο Μυλόπουλος παραγνωρίζει βασικές πτυχές ενός μεγάλου, κακοσχεδιασμένου και εξαιρετικά περίπλοκου τεχνικού έργου:

1. Η σύλληψη της εκτροπής του Αχελώου ευθύς εξαρχής βασίστηκε στον διακηρυγμένο στόχο όλων των μεταπολιτευτικών κυβερνήσεων να στηρίξουν τη βαμβakoκαλλιέργεια και να αντιμετωπίσουν με προσθετικές μεθόδους τη γνωστή επωδό της εντατικής γεωργίας, δηλαδή την κατασπατάληση υδάτινων πόρων.

2. Το όντως υπαρκτό υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας πανθομολογουμένως δεν οφείλεται στη φυσική έλλειψη υδάτινου δυναμικού. Η πεδιάδα της Θεσσαλίας, προικισμένη από τη φύση με σημαντικά υδάτινα οικοσυστήματα όπως ο Πηνειός, η Κάρλα και ο Πάμισος, κακοποιήθηκε και εξακολουθεί να κακοποιείται περιβαλλοντικά. Το αποτέλεσμα είναι σήμερα η Θεσσαλία να μαστίζεται από εκτεταμένη ρύπανση και σοβαρή υποβάθμιση της ποιότητας των υπόγειων και επιφανειακών νερών της, ενώ η διαθέσιμη ποσότητα ύδατος εμφανίζεται ανεπαρκής για την άρδευση των τεράστιων πλέον και εξαιρετικά υδροβόρων εντατικά καλλιεργούμενων εκτάσεων της πεδιάδας.

3. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή του μοναδικού μέχρι στιγμής έτοιμου φράγματος της Μεσοχώρας είναι ήδη ορατές. Στον σημαντικότερο αναγνωρισμένο βιότοπο της χώρας για την άγρια πέστροφα, οι πληθυσμοί ψαριών έχουν ήδη πληγεί ανεπανόρθωτα από το τσιμεντένιο τείχος που εμποδίζει την ανάδρομη πορεία τους κατά την εποχή της αναπαραγωγής. Στην περιοχή των έργων της Συκιάς έχουν αρχίσει οι κατολισθήσεις. Ο πάλαι ποτέ οικολογικά πάμπλουτος άνω ρους του ποταμού έχει ήδη μετατραπεί σε κρανίου τόπο.

4. Ως σήμερα καμία ολοκληρωμένη μελέτη δεν έχει στηρίξει το επιχείρημα του κ. Μυλόπουλου ότι η κατάσταση των υδάτων στη Θεσσαλία είναι τόσο κακή ώστε μόνη λύση είναι ο «εμπλουτισμός» με τα νερά του Αχελώου. Να θυμίσουμε ότι τέτοια μελέτη έχει ζητηθεί εδώ και μία δεκαετία από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και αποτελεί σαφή απαίτηση από την οδηγία-πλαίσιο για το νερό 2000/60/ΕΕ.

Τόσο κ. Μυλόπουλος όσο και οι άλλοι υποστηρικτές του έργου παραγνωρίζουν την κοινώς παραδεκτή αρχή ότι η λύση κάθε προβλήματος πρέπει να το χτυπάει στη ρίζα του. Τα ημίμετρα και οι αποπροσανατολισμένες παρεμβάσεις απλώς διαιώνίζουν το κακό. Στην περίπτωση του Αχελώου το κακό βρίσκεται ακριβώς στην κακή χρήση του νερού και σε ένα πρότυπο αγροτικής ανάπτυξης που ποτέ δεν έλαβε υπόψη του τις φυσικές δυνατότητες της περιοχής. Αν αυτό το κακό δεν αντιμετωπιστεί, τότε η οποιαδήποτε επιπλέον ποσότητα νερού που θα διατεθεί για άρδευση απλώς θα προσθέσει άλλο ένα κίνητρο για διαίωνιση αυτής της στρεβλής και ατελέσφορης νοοτροπίας.

Στην περίπτωση του Αχελώου έχουμε ένα πρότυπο αγροτικής ανάπτυξης που ποτέ δεν έλαβε υπόψη του τις φυσικές δυνατότητες της περιοχής

